

Predikce genů

Pro zajímavost...

Důležité...

Molekulárně biologická data

- **Výkonné technologie:**

Automatické sekvencování

MALDI-TOF

NMR spektroskopie

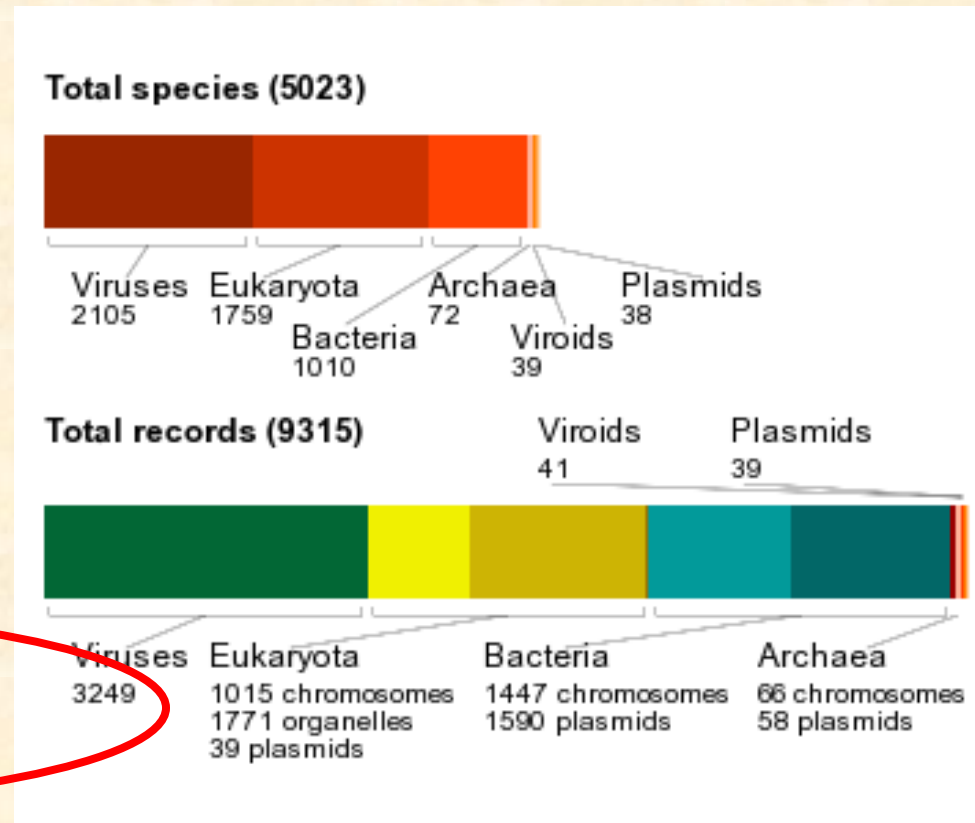
Proteinová krystalografie

Výrazný nárůst množství biologických dat.

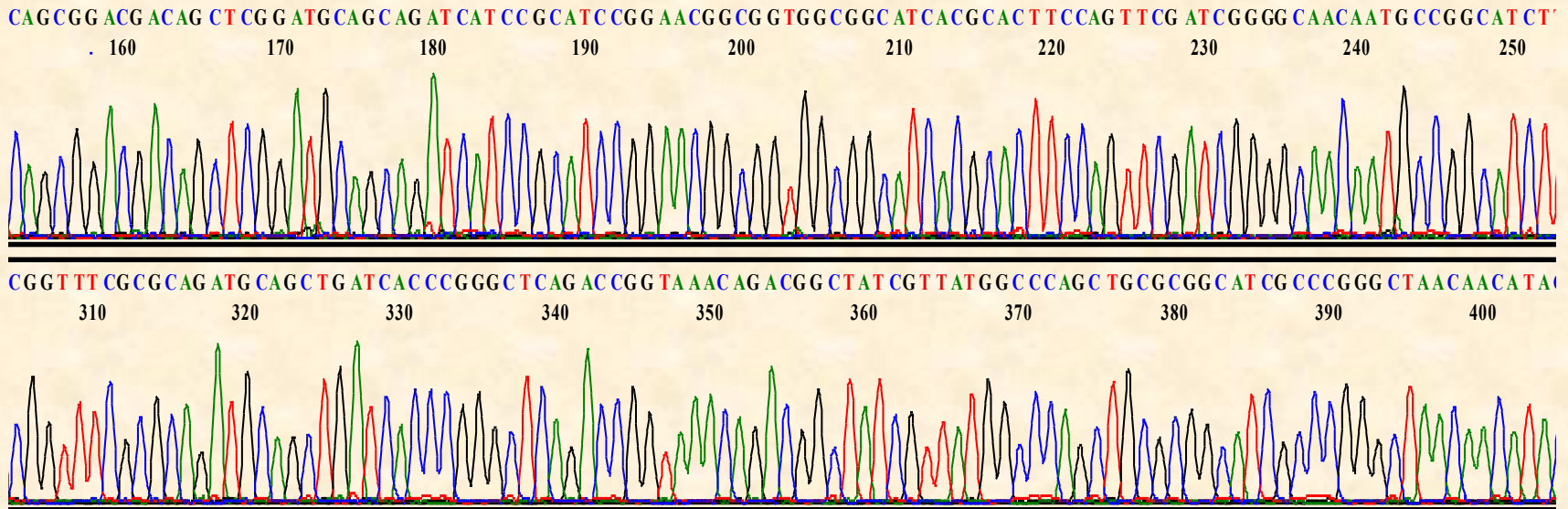
Rozdělení molekulárně biologických databází

- **Databáze:**
 - Primární
 - Sekundární
 - Strukturní

Genomové zdroje

Molekulárně biologická data

GATAGCGTAATGATCGGCTGGCTGCCGATTTTCATGCTGGTTTCCCAACGAAAAAACCCTCACGGTGCCATCACGATCGCACACCGCAAATCGGCGG
TACAGGTGGTCGCGCCCGCCGACACATCGCTGCGCCAATAATGATCTTTCAGCGGACGACAGCTCGGATGCAGCAGATCATCCGCATCCGGAACGGC
GGTGGCGGCATCACGCACCTTCCAGTTCGATCGGGGCAACAATGCCGGCATCTTTCAGGGCAAAGCGAATAAACAGCACGCTCACTTCCGCGGCAGCGCC
AGCGCGGTTTCGCGCAGATGCAGCTGATCACCCGGGCTCAGACCGGTAAACAGACGGCTATCGTTATGGCCAGCTGCGCGGCATCGCCCGGGCTAAACA
CATACAGGTGGCGACCATCAATCACGGTCGGGGCGCCGGATCACGGCTGGCTTCCGGATAGGCGCTCAGCAGGGTAACGGCATCCACAATCACCAGCAT

GATAGCGTAATGATCGGCTGGCTGCCGCATTTTCATGCTGGTTTCCCAACGAAAAAACCCTCACGGTGCCATCACGATCGCACACCCGAAAAATCGGCGG
TACAGGTGGTCGCGCCCGCCGCCAGCACATCGCTGCGCCAATAATGATCTTTTCAGCGGACGACAGCTCGGATGCAGCAGATCATCCGCATCCGGAACGGC
GGTGGCGGCATCACGCACCTCCAGTTCGATCGGGGCAACAATGCCGGCATCTTTTCAGGGCAAAGCGAATAAACAGCACGCTCACTTCGCGCGCAGCGCC
AGCGCGGTTTCGCGCAGATGCAGCTGATCACCCGGGCTCAGACC GGTAACAGACGGCTATCGTTATGGCCCAGCTGCGCGGCATCGCCCGGGCTAACAA
CATACAGGTGGCGACCATCAATCACGGTCGGGGCGGCCGGATCACGGCTGGCTTCCGGATAGGCGCTCAGCAGGGTAACGGCATCCACAAATCACCAGCAT

„Syrové“ sekvence DNA

Identifikace a anotace genů a proteinů

Table 1
Software commonly used for bacterial genome annotation and comparison

<i>DNA level annotation</i>		
GeneMark	http://exon.gatech.edu/genemark/	Protein gene prediction
Glimmer	http://www.genomics.jhu.edu/Glimmer/	Protein gene prediction
SHOW	http://genome.jouy.inra.fr/ssb/SHOW/	Protein gene prediction
tRNAscan-SE	http://lowelab.ucsc.edu/tRNAscan-SE/	tRNA gene prediction
RNAmmer	http://www.cbs.dtu.dk/services/RNAmmer/	rRNA gene prediction
RepSeek	http://www.abi.snv.jussieu.fr/%98public/RepSeek/	Search for approximate repeats in complete DNA sequences
IslandPath	http://www.pathogenomics.sfu.ca/islandpath/	Identification of genomic islands
<i>Protein level annotation</i>		
BLAST	http://www.ncbi.nlm.nih.gov/BLAST/	Compare a novel sequence with those contained in nucleotide and protein databases
InterProScan	http://www.ebi.ac.uk/InterProScan/	Search for domains/motifs in the InterPro database
COGNITOR	http://www.ncbi.nlm.nih.gov/COG/old/xognitor.html	Compare a query sequence to the COG (Cluster of Orthologous Groups of proteins) database
PRIAM	http://bioinfo.genopole-toulouse.prd.fr/priam/	Detection of enzymatic function in a fully sequenced genome, based on all sequences available in the ENZYME database
GOAnno	http://bips.u-strasbg.fr/GOAnno/	BLAST search on the Gene Ontology database
PSORTb	http://www.psort.org/psortb/	Prediction of bacterial protein subcellular localization
TMHMM	http://www.cbs.dtu.dk/services/TMHMM/	Prediction of transmembrane helices in protein sequences
SignalP	http://www.cbs.dtu.dk/services/SignalP/	Prediction of signal peptide cleavage sites in protein sequences
<i>Comparative genomic tools</i>		
Mauve	http://gel.ahabs.wisc.edu/mauve/	Multiple genome alignments in the presence of large-scale evolutionary events
MOSAIC	http://mig.jouy.inra.fr/mig/mig_eng/presentation/project/mosaic	Define the set of backbones and loops in closely related bacterial genomes
ACT	http://www.sanger.ac.uk/Software/ACT/	Comparative genome analysis and visualization tools for multiple genome alignments
CGAT	http://mbgd.genome.ad.jp/CGAT/	
MaGe	http://www.genoscope.cns.fr/agc/mage/	Computation of gene order conservation (syntenies) between available bacterial genomes
Pathologic	http://biocyc.org/	Metabolic network reconstruction and comparative pathway analysis
PUMA2	http://compbio.mcs.anl.gov/puma2/	Metabolic pathway reconstruction
The SEED	http://theseed.ucchicago.edu/FIG/	Comparative analysis and annotation tools using the subsystem approach
STRING	http://string.embl.de/	Search Tool for the Retrieval of Interacting Proteins
PyPhy	http://www.cbs.dtu.dk/staff/thomas/pyphy/	Reconstruction of phylogenetic relationships of complete microbial genomes
HoSeqI	http://pbil.univ-lyon1.fr/software/HoSeqI/	Automatically assign sequences to homologous gene families from the HOGENOM database

Predikce genů kódujících proteiny

- **Prokaryotické geny**
 - Nepřerušované úseky DNA mezi **startovním kodonem** (ATG, GTG, TTG, CTG) a **stop kodonem** (TAA, TGA, TAG).
- **Eukaryotické geny**
 - Přerušovány **introny**. Průměrná délka exonu je 50 kodonů, některé jsou mnohem kratší.
 - Některé introny extrémně dlouhé, geny zabírají mbp v genomové DNA.

**Predikce eukaryotických genů je
mnohem složitější než predikce
genů prokaryotických a
představuje **STÁLE**
NEVYŘEŠENÝ problém!**

Prokaryotické geny

- **Prokaryotický gen = nejdelší ORF odpovídající danému úseku DNA.**

```
GTATGCTGGTGATTGTGGATGCCGTTACCCTGCTGAGCGCCTATCCGGAAGCCAGCCGTGATCCGGCCGCCCC
GACCGTGATTGATGGTCGCCACCTGTATGTTGTTAGCCCGGGCGATGCCGCGCAGCTGGGCCATAACGATAGC
CGTCTGTTTACCGGTCTGAGCCCCGGGTGATCAGCTGCATCTGCGCGAAACCGCGCTGGCGCTGCGCGCGGAAG
TGAGCGTGCTGTTTATTCGCTTTGCCCTGAAAGATGCCGGCATTGTTGCCCCGATCGAACTGGAAGTGCGTGA
TGCCGCCACCGCCGTTCCGGATGCGGATGATCTGCTGCATCCGAGCTGTTCGTCCGCTGAAAGATCATTATTGG
CGCAGCGATGTGCTGGCGGGCGGGCGGACCACCTGTACCGCCGATTTTTCGGTGTGCGATCGTGATGGCACCG
TGAGCGGTTATTTTCGTTGGGAAACCAGCATTGAAATTGCGGGCAGCCAGCCGGATAACCAAACAGCCGGGCTT
TAAACCGAGCAGCGATCGCAATGGCAACTTTAGCCTGCCGCCGAATACCGCCTTTAAAGCGATCTTCTATGCG
AACGCGGCGGATCGTCAGGATCTGAAACTGTTTATTGATGATGCGCCGGAACCGGCCGCCACCTTTGTGGGTA
ACAGCGAAGATGGTGTGCGTCTGTTTACCCTGAATAGCAAAGGTGGTAAAATTCGTATTGAAGCGAGCGCGAA
CGGCCGTCAGAGCGCGACCGATGCCCGTCTGGCGCCGCTGAGCGCGGGCGATAACCGTGTGGCTGGGCTGGCTG
GGCGCGGAAGATGGTGCCGATGCGGATTATAATGATGGCATTGTTATTCTGCAGTGGCCGATTACCTAATGGG
```

nonpolar polar basic acidic (stop codon)

Překlad DNA sekvence

The table shows the 64 codons and the amino acid for each. The **direction** of the mRNA is 5' to 3'.

		2nd base			
		U	C	A	G
1st base	U	UUU (Phe/F) Phenylalanine	UCU (Ser/S) Serine	UAU (Tyr/Y) Tyrosine	UGU (Cys/C) Cysteine
		UUC (Phe/F) Phenylalanine	UCC (Ser/S) Serine	UAC (Tyr/Y) Tyrosine	UGC (Cys/C) Cysteine
		UUA (Leu/L) Leucine	UCA (Ser/S) Serine	UAA Ochre (Stop)	UGA Opal (Stop)
		UUG (Leu/L) Leucine	UCG (Ser/S) Serine	UAG Amber (Stop)	UGG (Trp/W) Tryptophan
	C	CUU (Leu/L) Leucine	CCU (Pro/P) Proline	CAU (His/H) Histidine	CGU (Arg/R) Arginine
		CUC (Leu/L) Leucine	CCC (Pro/P) Proline	CAC (His/H) Histidine	CGC (Arg/R) Arginine
		CUA (Leu/L) Leucine	CCA (Pro/P) Proline	CAA (Gln/Q) Glutamine	CGA (Arg/R) Arginine
		CUG (Leu/L) Leucine	CCG (Pro/P) Proline	CAG (Gln/Q) Glutamine	CGG (Arg/R) Arginine
	A	AUU (Ile/I) Isoleucine	ACU (Thr/T) Threonine	AAU (Asn/N) Asparagine	AGU (Ser/S) Serine
		AUC (Ile/I) Isoleucine	ACC (Thr/T) Threonine	AAC (Asn/N) Asparagine	AGC (Ser/S) Serine
		AUA (Ile/I) Isoleucine	ACA (Thr/T) Threonine	AAA (Lys/K) Lysine	AGA (Arg/R) Arginine
		AUG (Met/M) Methionine, Start ^[A]	ACG (Thr/T) Threonine	AAG (Lys/K) Lysine	AGG (Arg/R) Arginine
	G	GUU (Val/V) Valine	GCU (Ala/A) Alanine	GAU (Asp/D) Aspartic acid	GGU (Gly/G) Glycine
		GUC (Val/V) Valine	GCC (Ala/A) Alanine	GAC (Asp/D) Aspartic acid	GGC (Gly/G) Glycine
		GUA (Val/V) Valine	GCA (Ala/A) Alanine	GAA (Glu/E) Glutamic acid	GGA (Gly/G) Glycine
		GUG (Val/V) Valine	GCG (Ala/A) Alanine	GAG (Glu/E) Glutamic acid	GGG (Gly/G) Glycine

Překlad DNA sekvence

- **ExPASy**

<http://web.expasy.org/translate/>

- **ORF Finder (NCBI)**

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/gorf/gorf.html>

ExPASy

<http://www.expasy.org/vg/index/dna>

- Visual Guidance
- DNA
- RNA
- Protein
- Cell
- Organism
- Population
- Categories
- Resources A..Z
- Links/Documentation

Selected keywords > translation >

Keywords

Choose a category or a keyword

codon conversion tool
protein protein
sequence reverse
transcription reverse
translation sequence
analysis transcription

- SIB resources
- External resources -
(No support from the ExPASy Team)

Databases (0)

Tools (5)

- EMBOSS translation tools**
EMBOSS sequence translation tools, incl. backtranslation [more]
Keywords: codon, DNA sequence, protein, translation
- Graphical Codon Usage Analyser**
Displays the codon bias in a graphical manner [more]
Keywords: codon, DNA sequence, sequence analysis, translation
- Reverse Transcription and Translation Tool**
Transcription, translation and reverse transcription [more]
Keywords: DNA sequence, protein sequence, reverse transcription, transcription, translation
- Reverse Translate**
Translates a protein sequence back to a nucleotide sequence [more]
Keywords: DNA sequence, protein sequence, reverse translation, translation
- Translate**
Translation of a nucleotide (DNA/RNA) sequence to a protein sequence [more]
Keywords: codon, conversion tool, DNA sequence, protein, protein sequence, translation

ExPASy

<http://web.expasy.org/translate/>

Translate is a tool which allows the translation of a nucleotide (DNA/RNA) sequence to a protein sequence.

Please enter a DNA or RNA sequence in the box below (numbers and blanks are ignored).

```
GTATGCTGGTGATTGTGGATGCCGTTACCCTGCTGAGCGCCTATCCGGAAGCCAGCCGTGATCCGGCCGCC
CCGACCGTGATTGATGGTCGCCACCTGTATGTTGTTAGCCCGGGCGATGCCGCGCAGCTGGGCCATAACGA
TAGCCGTCTGTTTACCGGTCTGAGCCCGGGTGATCAGCTGCATCTGCGCGAAACCGCGCTGGCGCTGCGCG
CGGAAGTGAGCGTGCTGTTTATTCGCTTTGCCCTGAAAGATGCCGGCATTGTTGCCCGATCGAACTGGAA
GTGCGTGATGCCGCCACCGCCGTTCCGGATGCGGATGATCTGCTGCATCCGAGCTGTCGTCCGCTGAAAGA
TCATTATTGGCGCAGCGATGTGCTGGCGGCGGGCGCGACCACCTGTACCGCCGATTTTGCGGTGTGCGATC
GTGATGGCACCGTGAGCGGTTATTTTCGTTGGGAAACCAGCATTGAAATTGCGGGCAGCCAGCCGGATACC
AAACAGCCGGGCTTTAAACCGAGCAGCGATCGCAATGGCAACTTTAGCCTGCCGCCGAATACCGCCTTTAA
AGCGATCTTCTATGCGAACGCGGCGGATCGTCAGGATCTGAAACTGTTTATTGATGATGCGCCGGAACCGG
CCGCCACCTTTGTGGGTAACAGCGAAGATGGTGTGCGTCTGTTTACCCTGAATAGCAAAGGTGGTAAAATT
CGTATTGAAGCGAGCGCGAACGGCCGTCAGAGCGCGACCGATGCCCGTCTGGCGCCGCTGAGCGCGGGCGA
TACCGTGTGGCTGGGCTGGCTGGGCGCGGAAGATGGTGCCGATGCGGATTATAATGATGGCATTGTTATTC
TGCAGTGGCCGATTACCTAATGGG
```

Output format: ▼

or

Translate Tool - Results of translation

Open reading frames are highlighted in red. Please select one of the following frames - in the next page, you will be able to select your initiator and retrieve your amino acid sequence:

5'3' Frame 1

VCW **Stop** LW **Met** PLPC **Stop** APIRKPAVIRPPRP **Stop** L **Met** VATC **Met** LLARA **Met** PRSWAITIAVCLPV **Stop** ARVISCICAKPRWRCARK **Stop** ACCLFALP **Stop** K **Met** PALLPRSNWKCV **Met** PPPPFR **Met** R **Met** ICCIRAVVR **Stop** KIIIGAA **Met** CWRRARPPVPPILRCAIV **Met** AP **Stop** AVIFVGKPAKLRASRIPNSRALNRAAIA **Met** ATLACRRIPLKRSS **Met** RTRRIVRI **Stop** NCLL **Met** Met RRNRPPPLWVTAK **Met** VCVCLP **Stop** IAKVVKFVLKRARTAVRARP **Met** PVWRR **Stop** ARAIPCGWAGWARK **Met** VP **Met** RIIMet Met ALLFCSGRLPNG

5'3' Frame 2

YAGDCGCRYPAERLSGSQP **Stop** SGRPDRD **Stop** WSPPVCC **Stop** PGR CRAAGP **Stop** R **Stop** PSVYRSEPG **Stop** SAASARNRAGAAR **Stop** SERAVYSLCPCRCRHCCPDRTGSA **Stop** CRHRRSGCG **Stop** SAASELSSAERSLLAQRCAGGGRDHLYRRFCGVR **Stop** WHRE **Stop** RFLSLGNQH **Stop** NCGQPAGYQTAGL **Stop** TEQRSQWQL **Stop** PAAEYRL **Stop** SDLLCERGGSSGSETVY **Stop** **Stop** CAGTGRHLCG **Stop** QRRWCASVYPE **Stop** QRW **Stop** NSY **Stop** SERERP SERDRCPGAAERG RYRVAGLAGRGRWCRCL **Stop** **Stop** WHCYSAVADYL **Met**

5'3' Frame 3

Met LVIVDAVTLLSAYPEASRDPAAPTVIDGRHLYVVSPGDAAQLGHNDSRLFTGLSPGDQLHLRETALALRAEVSVLFIKFDK **Stop** AGIVAPIELEVRDAATAVPDADDLLHPSCRPLKDHYWRSDVLAAGATTCTADFVCDRDGTVSGYFRWETSIEIAGSQPDTKQP **Stop** GFKPSSDRNGNFSLPPNTAFKAIFYANAADRQDLKLFIDDAPEPAATFVGNSEDGVRLFTLNSKGGKIRIEASANGRQSATDARL **Stop** APLSAGDTVWLGWLG AEDGADADYNDGIVILQWPIT **Stop** W

3'5' Frame 1

PIR **Stop** SATAE **Stop** QCHHYNPHRHHLPRPASPATRYRPRSAAPDGHRSRSDGRSRSLQYEFYHLCYSG **Stop** TDAHHLRCYPQRW **Stop** RPVPAHHQ **Stop** TVSDPDDPPRSHRRSL **Stop** RRYSAAG **Stop** SCHCDRCSV **Stop** SPAVWYPAGCPQFCWFNENNRSRCHHDR **Stop** TPQNR RYRWSRPPPAHRCANNDSLADDSSDAADHPHPERRWRHHALPVRSQQCRHLSGQSE **Stop** TARSLPRAAPARFRAD **Stop** AADHPGSDR **Stop** TDGYRYGPAARHRPG **Stop** QHTGGDHQSRSGRPDHGWLPDRRSAG **Stop** RHPQSPAY

3'5' Frame 2

PLGNRPLQNNNAIIIIRIGTIFRAQPAQPHGIARAQRRQTGIGRALTAVRARENTNFTTFAIQGGKQHTHTIFAVTHKGGGRFRRIINKQF **Stop** QILTIRRVRIEDRFKGGIRRQAKVAIAIARFKARLFGIRLAARNFNAGFPTKITAHGAITIAHRKIGGTGGRARRQHIAAPI **Met** IFQRT **Stop** TAR **Met** QQIIRIRNGGGGITHFQFDRGNNAGIFQGKANKQHAHFRAQRQGFQAQ **Met** QLITRAQTGKQTAIV **Met** AQLRGIARANNIQV **Stop** ATINHGRGGRITAGFRIGAQQGNGIHHQH

3'5' Frame 3

H **Stop** VIGHCRIT **Met** PSL **Stop** SASAPSSAPSQPSHTVSPALSGARRASVAL **Stop** RPFALASIRILPPLLFRVNRRTPSLLPTKVAA **Stop** GSGASSINSFRS **Stop** RSAAFA **Stop** KIALKAVFGGRLKLPRLSLLGLKPGCLVSGWLP AIS **Met** LVSQRK **Stop** PLTVPSRSHTAKSA **Stop** VQVVAPAASTSLRQ **Stop** **Stop** SFSGRQLGCSRSSASGTAVAASRTSSSIGAT **Met** PASFRAKRINSTLTSARSASAVSRCS **Stop** S **Stop** PGLRPVNRRLSLWPSCAASPGLTTYRWRPSITVGAAGSRLASG **Stop** ALSRVTASTISI

ORF Finder (NCBI)

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/gorf/gorf.html>

The screenshot shows the NCBI ORF Finder web interface. At the top left is the NCBI logo. A navigation bar contains links for PubMed, Entrez, BLAST, OMIM, and Taxonomy. A left sidebar lists 'NCBI', 'Tools for data mining', 'GenBank sequence submission support and software', and 'FTP site download data and software'. The main content area is titled 'ORF Finder (Open Reading Frame Finder)' and contains a descriptive paragraph. Below the text are input fields for 'Enter GI or ACCESSION' and 'or sequence in FASTA format', along with 'OrfFind' and 'Clear' buttons. At the bottom, there are 'FROM:' and 'TO:' input fields, and a 'Genetic codes' dropdown menu set to '1 Standard'.

ORF Finder (Open Reading Frame Finder)

PubMed Entrez BLAST OMIM Taxonomy

NCBI

Tools
for data mining

GenBank
sequence submission
support and software

FTP site
download data and
software

The ORF Finder (Open Reading Frame Finder) is a graphical analysis tool which finds selectable minimum size in a user's sequence or in a sequence already in the database. This tool identifies all open reading frames using the standard or alternative genetic code. The results can be saved in various formats and searched against the sequence database. The ORF Finder should be helpful in preparing complete and accurate sequence submissions for the Sequin sequence submission software.

Enter GI or ACCESSION

or sequence in FASTA format

FROM: **TO:**

Genetic codes 1 Standard

ORF Finder (NCBI)

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/gorf/gorf.html>

ORF Finder (Open Reading Frame Finder)

PubMed Entrez BLAST OMIM Taxonomy

NCBI

Tools
for data mining

GenBank
sequence submission support and software

FTP site
download data and software

The ORF Finder (Open Reading Frame Finder) is a graphical analysis tool which finds selectable minimum size in a user's sequence or in a sequence already in the database. This tool identifies all open reading frames using the standard or alternative genetic code. The sequence can be saved in various formats and searched against the sequence database. The ORF Finder should be helpful in preparing complete and accurate sequence submissions for the Sequin sequence submission software.

Enter GI or or sequence

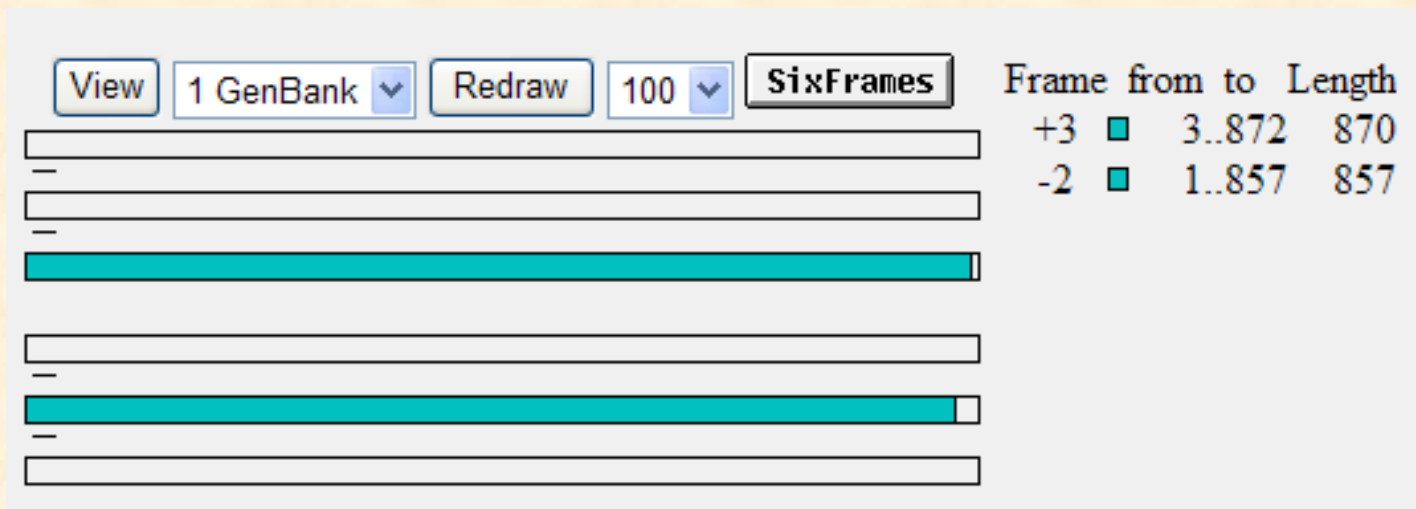
FROM:

[Genetic codes](#)

- [The Standard Code](#)
- [The Vertebrate Mitochondrial Code](#)
- [The Yeast Mitochondrial Code](#)
- [The Mold, Protozoan, and Coelenterate Mitochondrial Code and the Mycoplasma/Spiroplasma Code](#)
- [The Invertebrate Mitochondrial Code](#)
- [The Ciliate, Dasycladacean and Hexamita Nuclear Code](#)
- [The Echinoderm and Flatworm Mitochondrial Code](#)
- [The Euplotid Nuclear Code](#)
- [The Bacterial and Plant Plastid Code](#)
- [The Alternative Yeast Nuclear Code](#)
- [The Ascidian Mitochondrial Code](#)
- [The Alternative Flatworm Mitochondrial Code](#)
- [Blepharisma Nuclear Code](#)
- [Chlorophycean Mitochondrial Code](#)
- [Trematode Mitochondrial Code](#)
- [Scenedesmus Obliquus Mitochondrial Code](#)
- [Thraustochytrium Mitochondrial Code](#)

ORF Finder (NCBI)

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/gorf/gorf.html>

5' Frame 3

MetLVIVDAVTLLSAYPEASRDPAAPTVIDGRHLYVVSPGDA AQLGHNDSRLFTGLSPGDQLHLRETALALRAEVS VLFIRFALKDAGIVAPI
ELEVRDAATAVPDADDLLHPSCRPLKDHYWRS DVLAAGATTCTADFAVCDRDGTVSGYFRWETSIEIAGS QPDTKQPGFKPSSDRNGN
FSLPPNTAFKAIFYANAADRQDLKLFIDDAPEPAATFVGNS EDGVRLFTLNSKGGKIRIEASANGRQSATDARLAPLSAGDTVWLGW LGA
EDGADADYNDGIVILQWPIT **Stop**W

3' Frame 2

PLGNRPLQNNNAIIIRIGTIFRAQPAQPHGIARAQRRTGIGRALTAVRARENTNFTTFAIQGKQTH TIFAVTHKGGGRFRRIINKQFQILT I
RRVRIEDRFKGGIRRQAKVAIAIAARFKARLFGIRLAARNFNAGFPTKITAHGAI TIAHRKIGGTGGRARRQHIAAPI **Met**IFQRTTAR **Met**QQII
RIRNGGGGITHFQFDRGNAGIFQGKANKQHAHFRAQRQRGFAQ **Met**QLITRAQTGKQTAIV **Met**AQLRGIARANNIQVATINHGRGGRIT A
GFRIGAQQGNGIHNHQH

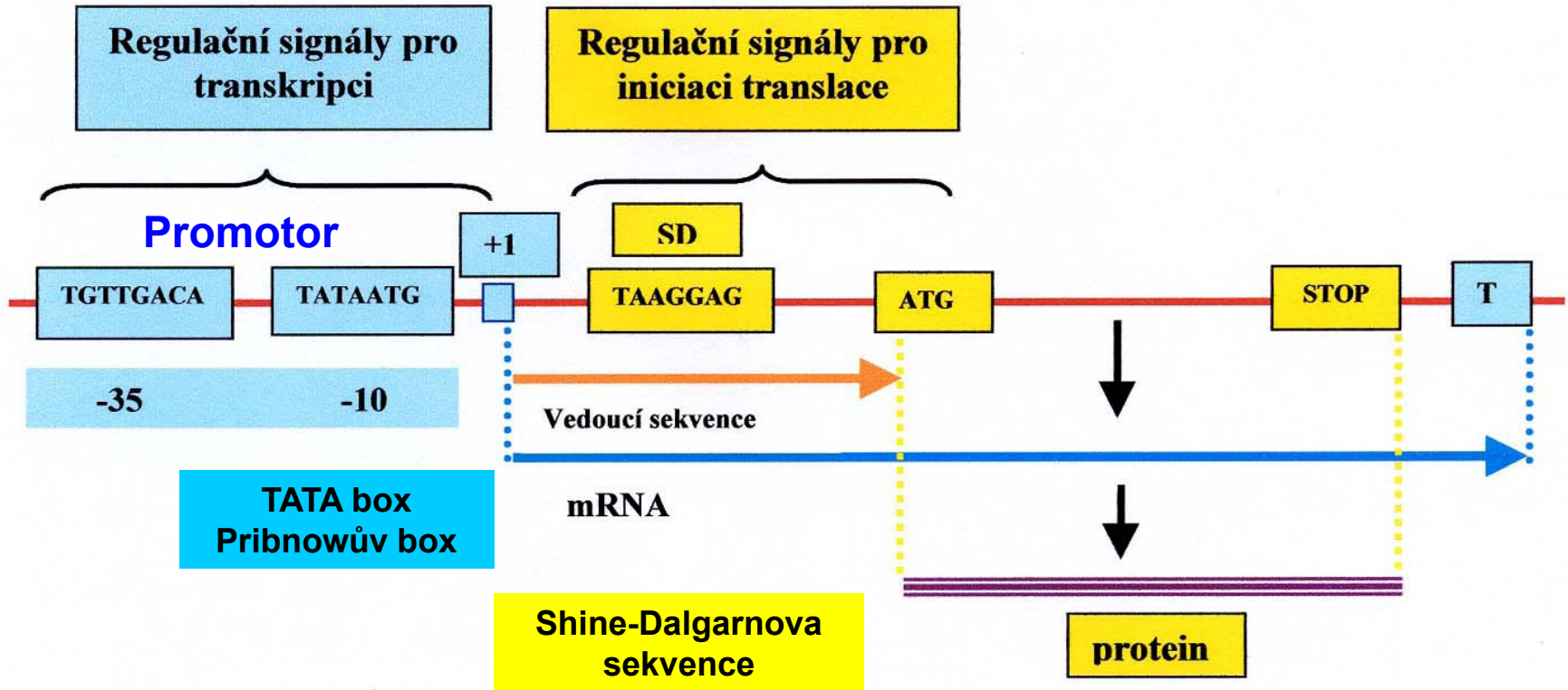
Prokaryotické geny

- **Velmi jednoduchý přístup k predikci genů**
Zjednodušení vede k chybám, ale jejich množství je **POMĚRNĚ MALÉ**.
- **Chyby mohou vznikat při SEKVENCOVÁNÍ DNA.**
Přidání/odstranění startovního a/nebo stop kodonu může vést ke **ZKRÁCENÍ**, **PRODLOUŽENÍ** nebo úplnému **VYNECHÁNÍ** genu.

Opravdu ORF kóduje protein?

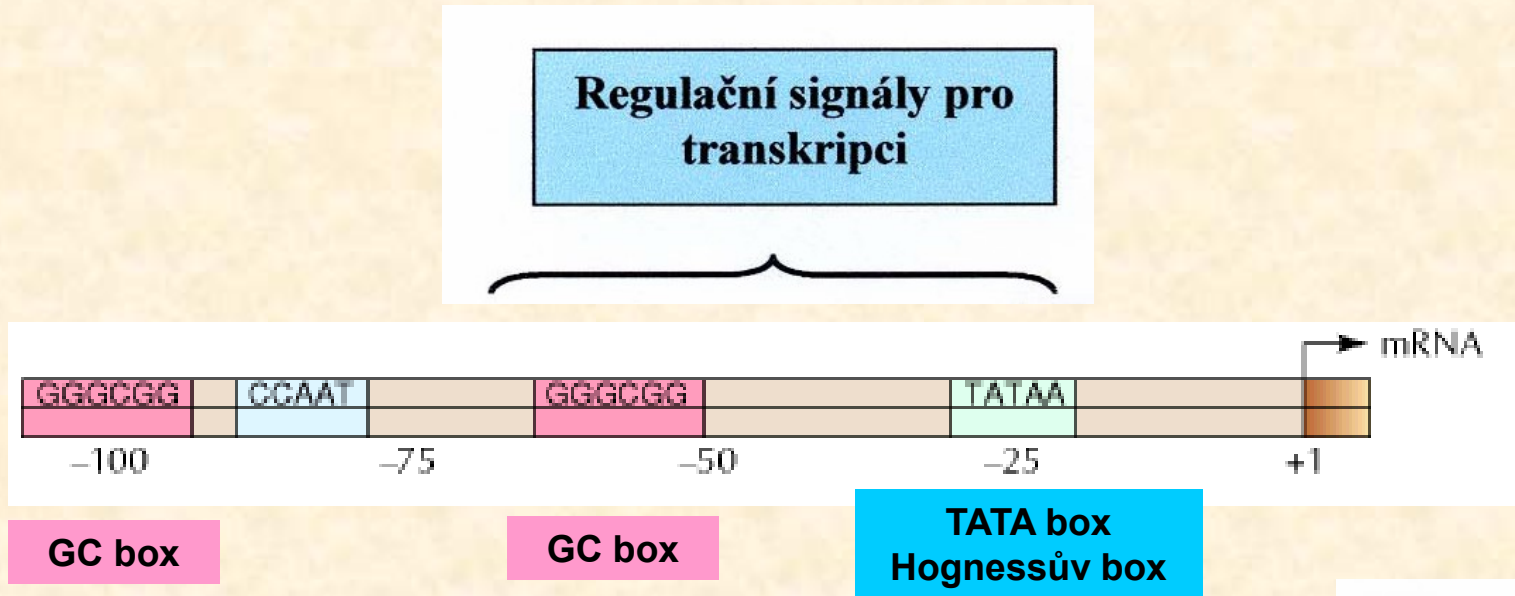
- **ORF kóduje protein, který je podobný již dříve popsanému proteinu** (prohledávání **DATABÁZÍ** pomocí **ALIGNMENTU**).
- **ORF má typický obsah GC nebo frekvenci kodonů.** Srovnání s charakteristickými vlastnostmi známých genů ze stejného organismu.
- **Před ORF se nachází typické RBS (ribosome-binding site) nebo promotor.**

Translační a transkripční signální sekvence

Prokaryota

Translační a transkripční signální sekvence

Promotor RNA-polymerasy II

(gcc)gccRccAUGG

Kozak sequence
Sekvence Kozakové

Eukaryota

Opravdu ORF kóduje protein?

- ORF kóduje protein, který je podobný již dříve popsanému proteinu (prohledávání DATABÁZÍ pomocí ALIGNMENTU) = **nejspolehlivější ověření.**
- **Nástroje pro překlad DNA jsou propojeny s prohledáváním databází.**

Translate Tool - Results of translation

```
ID VIRT18492          Unreviewed;          289 AA.
AC VIRT18492;
DE Translation of nucleotide sequence generated on ExpASy
DE on 08-May-2014 by 147.251.28.220.
CC -!- This virtual protein sequence will automatically be deleted
CC from the server after a few days.
DR SWISS-2DPAGE; VIRT18492; VIRTUAL.
SQ SEQUENCE 289 AA; 266AF312C81FBE3D CRC64.
  MLVIVDAVTL LSAYPEASRD PAAPTVIDGR HLYVVSFGDA AQLGHNDSRL FTGLSPGDQL
  HLRETALALR AEVSVLFIRF ALKDAGIVAP IELEVRDAAT AVPDADDLLH PSCRPLKDHY
  WRSVDVLAAGA TTCTADFAVC DRDGTVSGYF RWETSIEIAG SQPDTKQPGF KPSSDRNGNF
  SLPNTAFKA IFYANAADRQ DLKLFIDDAP EPAATFVGNS EDGVRLFTLN SKGGKIRIEA
  SANGRQSATD ARLAPLSAGD TVWLGWLGAE DGADADYNDG IVILQWPIT
```

//

Sequence in [FASTA format](#)

[BLAST](#) BLAST submission on ExpASy/SIB

ScanProsite

Sequence analysis tools: [ProtParam](#), [ProtScale](#), [Compute pI/Mw](#)

Direct Submission to [SWISS-MODEL](#)

ORF Finder (NCBI)

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/gorf/gorf.html>

Program **blastp** Database **nr** **BLAST** with parameters **Cognitor**

View 1 GenBank Redraw 100 SixFrames

	Frame from to	Length
+3	3..872	870
-2	1..857	857

Length: 289 aa

```
3 atgctggtgattgtggatgccgttacccctgctgagcgcctatccg
M L V I V D A V T L L S A Y P
48 gaagccagccgtgatccggccgccccgaccgtgattgatggtcgc
E A S R D P A A P T V I D G R
93 cacctgtatgtttagccccggcgatgccgcgcagctgggccat
H L Y V V S P G D A A Q L G H
138 aacgatagccgtctgtttaccggtctgagcccggtgatccgtg
N D S R L F T G L S P G D Q L
183 catctgcgcgaaaccgcgctggcgctgcccgcggaagtgagcgtg
H L R E T A L A L R A E V S V
228 ctgtttattcgctttgccctgaaagatgccggcattgttgccccg
L F I R F A L K D A G I V A P
273 atcgaactggaagtgcgtgatgccgccaccgccgttccggatgagc
I E L E V R D A A T A V P D A
318 gatgatctgctgcacccgagctgtcgtccgctgaaaagatcattat
D D L L H P S C R P L K D H Y C
363 tggcgagcagatgtcgtggcgccggcgaccaccctgtgaccgcc
W R S D V L A A G A T T C T A
408 gattttgcggtgtgcgatcgtgatggcaccgtgagcggttatattt
D F A V C D R D G T V S G Y F
453 cgttgggaaaccagcattgaaattgcccggcagccagccggatcc
R W E T S I E I A G S Q P D T
498 aaacagccgggctttaaccgagcagcagatcgcaatggcaacttt
K Q P G F K P S S D R N G N F
543 agcctgccgccaataaccgctttaaagcgatcttctatgcgaac
S L P P N T A F K A I F Y A N
588 gcggcgagatcgtcaggatctgaaactgtttattgatgagccgcg
A A D R Q D L K L F I D D A P
633 gaaccggccgccacccttggggtaaccagcgaagatgggtgtgcgt
E P A A T F V G N S E D G V R
678 ctgtttaccctgaatagcaaaaggtggtaaaattcgattgaaagcg
L F T L N S K G G K I R I E A
723 agcgcgaaccggcgtcagagcgcgaccgatgccgctctggcgccg
S A N G R Q S A T D A R L A P
768 ctgagcggggcgataaccgtgtggctgggctgggctgggcgcgaa
L S A G D T V W L G W L G A E
813 gatggtgccgatgcggattataatgatggcattgttattctgcag
D G A D A D Y N D G I V I L Q
858 tggccgattacctaa 872
W P I T *
```

Eukaryotické geny

Jednobuněčná eukaryota

- **Genomy jednobuněčných eukaryot se výrazně liší** (frekvence intronů, jak velká část genomu je tvořena geny kódujícími proteiny).
- *Saccharomyces cerevisiae* – 67% genomu je protein-kódující, jen 4% obsahují introny.
- Hlenky – průměrný gen obsahuje 3,7 intronu.
- **Pro některá jednobuněčná eukaryota (kvasinky) je možné použít stejné postupy jako pro prokaryota.**

Slime mold = hlenka

Fuligo septica

Dog vomit slime mold

Eukaryotické geny

Mnohobuněčná eukaryota

- **Mnohobuněčná eukaryota**

Komplexní organizace genomu, geny separovány dlouhými **INTERGENOVÝMI** úseky, geny obsahují množství **INTRONŮ**, i velmi **DLOUHÝCH**.

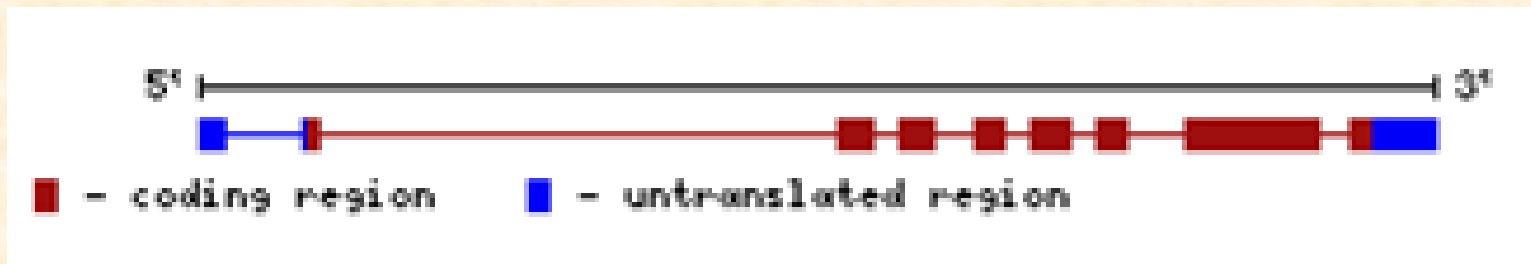
Glyceraldehyd-3-fosfát-dehydrogenasa
Candida albicans

Eukaryotické geny

Mnohobuněčná eukaryota

- Mnohobuněčná eukaryota**

Komplexní organizace genomu, geny separovány dlouhými **INTERGENOVÝMI** úseky, geny obsahují množství **INTRONŮ**, i velmi **DLOUHÝCH**.

Glyceraldehyd-3-fosfát-dehydrogenasa
Homo sapiens

Eukaryotické geny

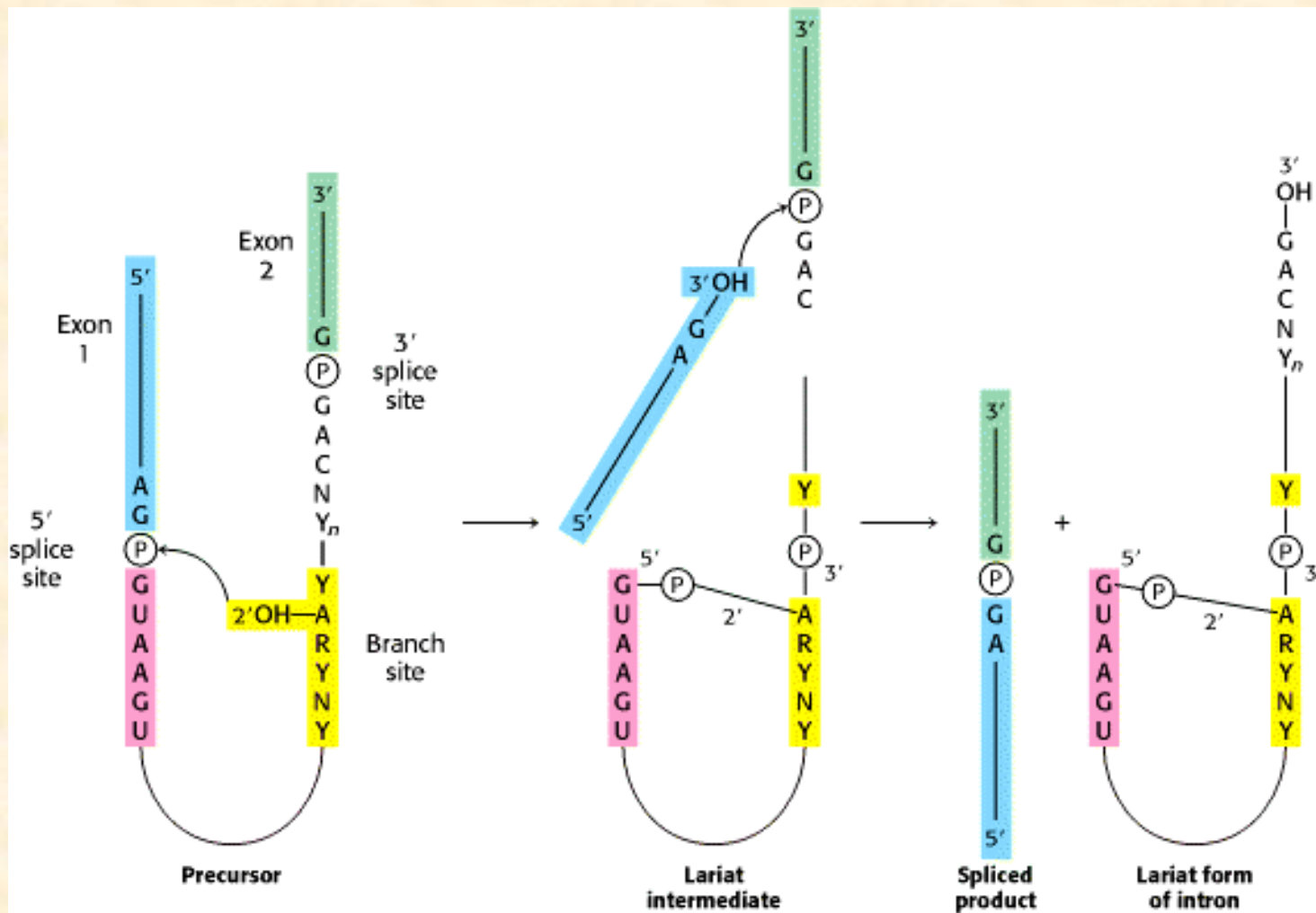
Mnohobuněčná eukaryota

- **Rozpoznání exonů/intronů**

Identifikace míst sestřihu: **GT** na 5 konci, **AG** na 3 konci.

- **Chyby při rozpoznávání exonů/intronů**

Velké množství chyb. Dlouhé introny – určeny jako intergenové úseky. Krátké intergenové useky – určeny jako introny.

Splicing Mechanism Used for mRNA Precursors. The upstream (5') exon is shown in blue, the downstream (3') exon in green, and the branch site in yellow. Y stands for a purine nucleotide, R for a pyrimidine nucleotide, and N for any nucleotide. The 5' splice site is attacked by the 2'-OH group of the branch-site adenosine residue. The 3' splice site is attacked by the newly formed 3'-OH group of the upstream exon. The exons are joined, and the intron is released in the form of a lariat. [After P. A. Sharp. *Cell* 2(1985):3980.]

Algoritmy a nástroje pro identifikaci genů

- **Predikce genů na základě sekvenční homologie** – vyhledávání v databázích pomocí algoritmů.
- **Predikce genů *ab initio*** – predikce na základě statistických parametrů DNA sekvence.
- **Většina běžně používaných metod kombinuje oba dva přístupy.**

Prokaryota

ATG.....TAA

Bez intronů

SEKVENČNÍ HOMOLOGIE

**IDENTIFIKOVANÉ GENY VYUŽITY
PRO „TRÉNOVÁNÍ“ STATISTICKÉ
METODY**

**ANALÝZA ZBÝVAJÍCÍCH
ČÁSTÍ GENOMU**

Eukaryota

Mnoho intronů, dlouhé intergenové úseky
Ab initio STATISTICKÉ METODY

IDENTIFIKOVANÉ EXONY

SEKVENČNÍ HOMOLOGIE

Algoritmy a nástroje pro identifikaci genů

- Každý program má výhody a nevýhody –
rozumné použít více predikčních nástrojů.

GeneMark

GlimmerM

GRAIL

GenScan

Fgenes

Algoritmy a nástroje pro identifikaci genů

- **GeneMark**

<http://exon.gatech.edu/GeneMark>

Využívá **Markovovy** modely

Vyžaduje parametry specifické pro daný organismus = nutné „natrénování“ pomocí známých genů

Varianty pro prokaryotické, eukaryotické, virové sekvence

GeneMark

<http://exon.gatech.edu/GeneMark>

Gene Prediction in Bacteria, Archaea and Metagenomes

For bacterial and archaeal gene prediction we recommend to use a parallel combination of [GeneMark-P*](#) and [GeneMark.hmm-P](#) with pre-computed models.

A novel genome can be analyzed either by the program with [Heuristic models](#) (if the sequence is shorter than 100 kb) or by the self-training program [GeneMarks*](#) (aka GeneMark.hmm-PS).

Metagenomic sequences can be analyzed by our [new program](#) with updated heuristic models.

Gene Prediction in Eukaryotes

For eukaryotic gene prediction you can use the parallel combination of [GeneMark-E*](#) and [GeneMark.hmm-E](#).

For a novel genome (the one whose name is not in the list of available models) you can install and run locally GeneMark.hmm-ES, the self-training program (just 10MB sequence is needed for training).

Gene Prediction in Viruses, Phages and Plasmids

For novel virus, phage and plasmid gene prediction you can use either the [Heuristic approach](#) (if the sequence is shorter than 50 kb) or the self-training program [GeneMarks](#) (aka GeneMark.hmm-PS). Both options will run the parallel combination of GeneMark and GeneMark.hmm.

Algoritmy a nástroje pro identifikaci genů

- **GeneScan**

<http://genes.mit.edu/GENSCAN.html>

Komplexní model struktury genu (transkripční, translační, sestřihové signály + statistické vlastnosti kódujících a nekódujících úseků)

Primární analýza velkých úseků eukaryotické genomové DNA

Algoritmy a nástroje pro identifikaci genů

Program	Organism	Algorithm*	Website	Homology
GeneID	Vertebrates, plants	DP	http://www1.imim.es/geneid.html	
FGENESH	Human, mouse, Drosophila, rice	HMM	http://www.softberry.com/berry.phtml?topic=fgenes&group=programs&subgroup=gfind	
GeneParser	Vertebrates	NN	http://beagle.colorado.edu/~eesnyder/GeneParser.html	EST
Genie	Drosophila, human, other	GHMM	http://www.fruitfly.org/seq_tools/genie.html	protein
GenLang	Vertebrates, Drosophila, dicots	Grammar rule	http://www.cbil.upenn.edu/genlang/genlang_home.html	
GENSCAN	Vertebrates, Arabidopsis, maize	GHMM	http://genes.mit.edu/GENSCAN.html	
GlimmerM	Small eukaryotes, Arabidopsis, rice	IMM	http://www.tigr.org/tdb/glimmer/glmr_form.html	
GRAIL	Human, mouse, Arabidopsis, Drosophila	NN, DP	http://compbio.ornl.gov/Grail-bin/EmptyGrailForm	EST, cDNA
HMMgene	Vertebrates, <i>C. elegans</i>	CHMM	http://www.cbs.dtu.dk/services/HMMgene/	
AUGUSTUS	Human, Arabidopsis	IMM, WWAM	http://augustus.gobics.de/	
MZEF	Human, mouse, Arabidopsis, Fission yeast	Quadratic discriminant analysis	http://rulai.cshl.org/tools/genefinder/	

*DP, dynamic programming; NN, neural network; MM, Markov model; HMM, Hidden Markov model; CHMM, class HMM; GHMM, generalized HMM; IMM, interpolated MM.

Shrnutí

- Predikce prokaryotických genů **mnohem** jednodušší než u eukaryotických.
- Predikce genů ***ab initio***/na základě sekvenční **homologie**.
- Nutné **kombinovat** oba přístupy.
- Rozumné využívat **více** predikčních programů.

Za odměnu...

http://www.nobelprize.org/educational/medicine/dna_double_helix/

...si zahrajte na kopírování